

Stanowisko w przedmiocie projektu ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim

W wyniku transformacji ustrojowej oraz reform administracji publicznej z lat 90' XX wieku powstał ustrój terytorialny zdecentralizowany, opierający się na zasadzie samorządu terytorialnego – i szerokiego udziału samorządu terytorialnego w wykonywaniu zadań publicznych. W pełni doceniając dokonania reformatorów zauważyć należy, że działania pominięły – w ujęciu systemowym – zarządzanie największymi obszarami aglomeracyjnymi czy metropolitalnymi (obecnie określanymi mianem „miejskich obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich). Ówczesne ustawodawstwo – pomimo postulatów doktryny prawa i szerzej środowiska naukowego – nie uwzględniło metropolii czy aglomeracji w porządku prawnym. Od tamtego czasu w dyskursie publicznym, ale i pracach parlamentarnych, pojawiło się wiele projektów ustaw metropolitalnych. Nie udało się jednak żadnej sile politycznej z powodzeniem przeprowadzić oczekiwanej reformy. W związku z powyższym należy wyrazić zdecydowane poparcie dla przedmiotowej inicjatywy ustawodawczej. Projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim jest zdecydowanie potrzebny. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia oraz Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot to jedyne policentryczne obszary metropolitalnej w Rzeczypospolitej Polskiej, co dodatkowo uzasadnia potrzebę interwencji ustawodawcy.

Analiza przedstawionego projektu ustawy pokazuje ponadto, że projektodawca dokonał w nim wielu zmian. W porównaniu z projektem ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim (Sejm IX kadencji, druk nr 646) zmianie uległ m.in.: tryb tworzenia związku metropolitalnego (zaproponowano nowatorskie podejście polegające na przekształceniu stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego w związek), katalog zadań publicznych (wprowadzono bardzo cenną kategorię zadań fakultatywnych), a także ustalono ciekawą korelację pomiędzy federalizacją trójmiejskich uczelni a finansowaniem badań naukowych. Te zmiany należy ocenić bardzo wysoko.

Jednocześnie w dalszych pracach koncepcyjno-legislacyjnych rekomenduję uwadze Zarządu OMGGG dr. hab. Jakuba H. Szlachetko, prof. UG – pracownika naukowo-dydaktycznego Wydziału, który zajmuje się problematyką metropolitalną. W wydanej kilka lat temu monografii naukowej („Normatywny model samorządu metropolitalnego”,

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2020) dokonał szerokiej analizy prawnych uwarunkowań dla organizacji i funkcjonowania samorządu metropolitalnego w Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym to właściwa osoba do ewentualnej oceny szczegółowych rozwiązań.

Życzę powodzenia

dr hab. Wojciech Zalewski, prof. UG

Dziekan

Wydziału Prawa i Administracji

Uniwersytetu Gdańskiego